

Laboratorijske državne vaje

Dokapitalizacija bank *Državna lastnina je pri nas sinonim za korupcijo, lažno socialo, javni interes, nesposobnost ...*

Država je že imela denar v bankah, in to v obliki depozitov, kar pomeni, da so samo preoblikovali ime vira financiranja za banko in pri tem oškodovali druge lastnike in upnike. Zadolžitev države za namene financiranja banke je ostala oziroma bi morala ostati relativno nespremenjena. Država se zadolžuje, da obnavlja stare dolgove, ker imamo prebogato javno upravo, primanjkljaj v pokojninski in zdravstveni blagajni. Slovenija tekoče porabi več, kot ustvari.

Tiha dokapitalizacija že pred leti

Z zakonom o bančništvu (ZBan-1) si je država vzela pravico, ki ji po zakonu ne gre. Država se je zavedala, da banke ne morejo preživeti, zato je več let zagotavljala likvidnost z depoziti oziroma posojili, ki jih je posojala bankam v težavah, samo da takrat te banke še niso bile razglašene za insolventne. Ko je družba insolventna, kar so državne banke bile že kar nekaj let, se krediti lastnika praviloma konvertirajo v kapital banke. Država je z Zban-1 zlorabila pravni red in svoje obveznosti, ki jih ima iz lastništva. Z zakonom je država omogočila, da se izrine male delničarje in odpiše dolgove banke, ki bi jih morala pokriti sama.

Zakon o gospodarskih družbah (ZGD) v 498. in 499. členu glede posojil družbi namesto lastnega kapitala določa, da lastnik, ki je v času, ko bi moral kot dober gospodarstvenik zagotoviti družbi lastni kapital, namesto tega družbi dal posojilo, ne more proti družbi uveljavljati zahtevka za vračilo posojila v stečajnem postopku ali postopku prisilne poravnave. Tako posojilo se v stečajnem postopku ali postopku prisilne poravnave šteje za premoženje družbe. Določbe tega člena veljajo tudi za druga pravna dejanja družbenika ali tretje osebe, ki gospodarsko ustrezajo zagotovitvi posojila. V primeru vračila posojila v zadnjem letu pred uvedbo stečaja ali prisilne poravnave, pa ZGD pravi, da mora lastnik, ki je dal posojilo,

družbi nadomestiti vrnjeni znesek posojila. Tudi v tem primeru velja za pravna dejanja, ki ustrezajo zagotovitvi posojila.

To dokazuje, da bi bili v primeru stečaja upniki poplačani bolje kot sicer, čeprav predsednica vlade trdi drugače.

V primeru NLB je bilo več kot 1,3 milijarde državnih depozitov v banki. Ta znesek je precej presegal potrebe po kapitalu, kot jih je javno objavila uprava. Banke imajo danes, po izbrisu malih delničarjev in določenega dolga, veliko preveč kapitala in premalo posla.

Neresnične predpostavke prevrednotenja kreditov

Cilj skrbnega pregleda je bil oceniti sposobnost slovenskega bančnega sistema, da se zoperstavi močnemu poslabšanju makroekonomskih in tržnih pogojev, ki so v skladu z neugodnim scenarijem predvideni za prihodnje triletno obdobje (od vključno leta 2013 do leta 2015) ter ugotoviti primanjkljaj kapitala, ki bi ga ob uresničitvi zelo konservativnega, vendar malo verjetnega scenarija potencialno lahko izkazala posamezna banka in posledično v pregled vključene banke skupaj. Razlog za izvedbo tako ekstremnega scenarija je oceniti trdnost slovenskega bančnega sistema, tudi v razmerah najbolj neugodnih (hipotetičnih) stresnih dogodkov. Rezultatov stresnih testov pa nikakor ni mogoče izenačevati z dejanskimi rezultati poslovanja bank v prihodnje. (Iz Poročila o skrbnem pregledu bančnega sistema in ukrepov BS.)

Javne objave bank, sploh zdaj ko je upravam bank, po tehtnem razmisleku, jasno, kaj se je zgodilo, so jasno sporočilo posledic »horuk« sanacije bank. Da imajo letos in tudi v prihodnje manj slabitev, je jasno, saj so jim po sklepu BS sredstva popolnoma razvrednotili.

Dobiček Nove KBM pred rezervacijami in oslabitvami za prve

tri mesece 2014 je 18,9 milijonov evrov, kapital banke je konec marca leta 2014 znašal 20,49 odstotka.

Država je dala v banke preveč denarja, zdaj pa ne vedo, kaj naj z njim počnejo.

Banke imajo preveč kapitala in posojajo napačnim

Trenutno nacionalizirane banke ne kreditirajo gospodarstva, čeprav je bil tak namen reševanja bank. Po bilančni vsoti te banke pomenijo skupaj skoraj 58 odstotkov bančnega trga, po kreditih gospodarstvu pa le 48 odstotkov. Ali vračajo denar državi ali pa sedijo na njem.

Prenos kreditnega portfelja na DUTB je vplival na zmanjšanje obsega posojil gospodarstvu in povečanje posojil državi, saj je NLB v zameno za preneseno premoženje na DUTB prejela obveznice DUTB, ki jih je banka računovodsko razvrstila kot posojilo (izjava NLB na Sionet). Bilančna vsota skupine NLB se je lani sicer znižala za 13 odstotkov, gospodarstvu pa je bilo podeljenih za 31 odstotkov manj posojil.

DUTB je bila napačna odločitev oziroma političen kompromis. Institucija v državni lasti, ki jo morajo financirati državne banke. Država si je s to potezo zagotovila oblast tudi nad »problematični-

mi« družbami, s katerimi se bo v ozadju lahko trgovalo.

Ali je država lahko zgled gospodarstvu?

Težko, ker sprejema odločitve, zaradi katerih se podjetnike odškodninsko preganja.

Država prek ovinka konvertira depozite v kapital, s tem mimogrede oškoduje druge lastnike in nekatere upnike, nato s tem denarjem ustanovi državno podjetje na katerega prenese podcenjeno premoženje. Zagotovi si oblast nad bankami in izbranimi kreditjemalci, po lastni presoji.

Page: 5

Reach: 143000

Country: SLOVENIA

Size: 888 cm2

2 / 3

ZBan-1 ni izraz zahteve EU in ukrep, ki se mu država ni mogla izogniti. Usmeritve predvidevajo sodelovanje vseh upnikov pri reševanju bank, in to preden se odobri državna pomoč. Upniki so bili tudi lastniki, z državo na čelu. Odobritev državne pomoči, kot podpornega ukrepa za reševanje bank v finančni krizi, ne pomeni insolventnosti, ki bi edina lahko posegala v podrejene obveznice.

Zahteva po vključitvi upnikov v reševanje bank, z državno pomočjo, je zahteva konkurenčnega prava, in ne insolvenčnih predpisov. V direktivi o sanaciji ter reševanju kreditnih institucij in investicijskih podjetij (DSRB) – European Bank Recovery and Restitution Directive (BRRD) – formalno sprejete 15. aprila 2014 je »instrument za reševanje bank s sredstvi upnikov« (»bail-in«), predviden v 43. do 62. členu, a le ob pogojih iz 32. in 33. odstavka, med drugim, da institucija propada ali bo verjetno propadla, in če bi brez drugih ukrepov, med katerimi je ključna dokapitalizacija s strani lastnikov, postala insolventna. Direktivo naj bi države članice implementirale v svoj pravni red do 1. 1. 2015, vendar je implementacija instrumenta za reševanje bank s sredstvi upnikov preložena na januar 2016. Pa še takrat bi instrument lahko bil uporabljen le za obveznice, ki so bile izdane po sprejetju ukrepa. Očitno mi prehitavamo EU ali pa izvajamo laboratorijske vaje.

Kako popraviti škodo?

Konec leta 2013 je imela NLB skoraj 17 odstotkov kapitala, NKBM pa celo dobrih 19 odstotkov. Zahteve EBA in BS, o količniku KU, pa so devet odstotkov. Preveč denarja v banke, in to brez potrebe, kot da ni drugih potreb v Sloveniji.

Če bi morala NLB spet pripoznati obveznosti iz izbranih podrejenih obveznic z dospeljem, ki so znašale 61 milijonov evrov, bi se njen kapital znižal z 1247 na 1186 milijonov evrov, njen količnik kapitalske ustreznosti pa s 16,7 odstotka na 15,9 odstotka. Če bi NLB spet pripoznala celotne obveznosti iz izbranih hibridnih in podrejenih obveznic v skupni vrednosti 257 milijonov evrov, pa bi se kapital znižal na 990 milijonov evrov, količnik kapitalske ustreznosti pa na 13,3 odstotka, še vedno skoraj za polovico nad zahtevano kapitalsko ustreznostjo.

Še manjši bi bil učinek ponovno pripoznanih obveznosti v NKBM. Če bi ta spet pripoznala celotne obveznosti iz izbranih hibridnih in podrejenih obveznic v višini 64 milijonov evrov, bi se njen kapital znižal s 598 na 534 milijonov evrov, njen količnik kapitalske ustreznosti pa z 19,1 odstotka na 17 odstotkov, torej še vedno skoraj dvakratnik zahtevane ustreznosti.

Ali nacionalizirane banke lahko prodamo?

Težko, ker bodo obremenjene s spori. Morda pa je to za politiko cilj. Le tako bodo lahko gledale po kreditnih mapah kreditnojemalcev. Ali je v javnem interesu nekaj let fiktivnih dobičkov in oblast nad distribucijo kreditov? Katera tuja

banka je tako oškodovala Slovenijo in prebivalce, kot so to storile državne banke? Nobena! Državna lastnina je pri nas sinonim za korupcijo, lažno socialo, javni interes, goljufije, nesposobnost. Vsakih nekaj let je treba dokapitalizirati banke, državna podjetja pa ne dajo državi, kot bi bilo običajno za pričakovati, če so res podjetja, in ne zadržuge ali zavodi ...

Neprimerno je omenjanje **ustavnega sodišča s strani PR-služb državnih bank in drugih institucij** ter s tem prenosu odgovornosti. Malomarno in na hitro pripravljene zakoni so odgovornost pripravjavcev, in ne tistih, ki povedo, kaj je prav in kaj ne. Oni ščitijo pravni red, katerega bi nesposobni in malomarni radi zlorabili za svoje osebne cilje. Tudi posredni pritiski bi morali biti sankcionirani.

Če je že bila narejena napaka pred leti, ko se je podjetja posiljevalo s krediti, spodbujalo slovensko (tajkunsko) lastništvo, potem ne bi smeli po nekaj letih zakonsko ustaviti refinanciranja, čeprav je bilo politično všečno. Ustavitev »tajkunskih« posojil je bil morilski poseg politike v državne banke. Jasna posledica je bila nesposobnost vrniti kredit čez noč ter propad podjetij in marsikje njihovih poslovnih partnerjev. »Dost mam« politike v gospodarstvu – čim prej prodajmo vse, kar je državno. Tujci nas niso še nikoli tako prizadeli, kot so nas naši.

Rešitev je bolj preprosta, kot se misli.

Prispevek je mnenje avtorja in ne izraža nujno stališča uredništva.

»Dost mam« politike v gospodarstvu – čim prej prodajmo, kar je državno. Tujci nas niso nikoli tako prizadeli, kot so nas naši.

Page: 5

Reach: 143000

Country: SLOVENIA

Size: 888 cm2

3 / 3

